

Брюксел, 16 ноември 2020 г.
(OR. en)

13026/20

BETREG 27

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

№ предх. док.: 12683/1/20 REV 1

Относно: Заключение на Съвета относно регулаторните лаборатории и клаузите за експериментиране като инструменти за благоприятстваща иновациите, ориентирана към бъдещето и устойчива регулаторна рамка, която може да отговори на мащабните предизвикателства в ерата на цифровите технологии

Приложено се изпращат на делегациите приетите на 16 ноември 2020 г. посредством писмена процедура заключения на Съвета относно регулаторните лаборатории и клаузите за експериментиране като инструменти за благоприятстваща иновациите, ориентирана към бъдещето и устойчива регулаторна рамка, която може да отговори на мащабните предизвикателства в ерата на цифровите технологии

Заключения на Съвета относно регулаторните лаборатории и клаузите за експериментиране като инструменти за благоприятстваща иновациите, ориентирана към бъдещето и устойчива регулаторна рамка, която може да отговори на мащабните предизвикателства в ерата на цифровите технологии

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

1. ПРИПОМНЯ заключенията си от февруари 2020 г.¹, в които ИЗТЪКНА, че по-доброто регулиране е един от основните двигатели за устойчив, приобщаващ растеж, като насърчава конкурентоспособността, иновациите, цифровизацията и създаването на работни места, засилва прозрачността и осигурява обществена подкрепа за законодателството на ЕС, както и ИЗТЪКНА ОТНОВО необходимостта да се гарантира, че регулирането на равнище ЕС е прозрачно, опростено и постигано с минимални разходи, като същевременно винаги се цели осигуряването на високо равнище на защита на потребителите, служителите, здравето, климата и околната среда. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО ангажимента си за насърчаване на най-ефективните регулаторни инструменти, като например хармонизацията и взаимното признаване².
2. ПОДЧЕРТАВА, че по-специално за да може ЕС да излезе по-силен от кризата с COVID-19, която засегна сериозно по-голямата част от предприятията в ЕС, особено малките и средните предприятия (МСП), включително микропредприятията и стартиращите предприятия, много от които са изправени пред заплахата да прекратят дейността си, регулаторната рамка на ЕС трябва да бъде възможно най-конкурентоспособна, ефективна, ефикасна, съгласувана, предсказуема, благоприятстваща иновациите, ориентирана към бъдещето, стабилна и устойчива. Тя трябва да се основава на факти и да защитава и подкрепя както гражданите, така и предприятията в контекста на целта за пълноценно функциониращ единен пазар на ЕС, без да налага нови ненужни тежести и като същевременно намалява съществуващите ненужни тежести.

¹ Док. 6232/20.

² Междуинституционално споразумение за по-добро законотворчество, точка 47.

3. ПРИПОМНЯ принципите на субсидиарност и пропорционалност, както и принципа на предпазните мерки и своите заключения от май 2016 г.³, в които ИЗТЪКНА, че при обмислянето, разработването или актуализирането на политиката или регулаторните мерки на ЕС следва да се прилага „принципът на иновациите“, който предполага при разработването и преразглеждането на регулирането във всички области на политиката да се взема предвид въздействието върху научните изследвания и иновациите, ПРИЗОВА Комисията и държавите членки да включат аспекта на регулирането, ориентирано към бъдещето и благоприятстващо научните иновации, в обсъжданията на съществуващото регулиране в рамките на програмата REFIT, а така също ПРИЗОВА Комисията и държавите членки да проучват и обменят добри практики за това как регулирането да стане по-ориентирано към бъдещето и да предоставя възможности за научни изследвания и иновации, включително възможности за експериментиране и гъвкавост. ПРИПОМНЯ обмена на добри практики, организиран през 2017 г. от малтийското председателство на Съвета, в рамките на който стана ясно, че много държави членки вече обмислят да включат експериментирането и други инструменти, свързани с иновациите, при изготвянето на своите политики⁴.
4. ИЗТЪКВА, че гъвкавостта и експериментирането могат да бъдат важни елементи за адаптивна, благоприятстваща иновациите, ориентирана към бъдещето, основана на факти и устойчива регулаторна рамка, която насърчава конкурентоспособността, растежа, устойчивостта, натрупването на регулаторен опит, а така също суверенитета и лидерството на Европа в областта на технологиите, и която спомага за преодоляване на системните сътресения и мащабните и дългосрочни бъдещи предизвикателства.
5. ОТБЕЛЯЗВА, че регулаторните лаборатории се използват все по-често в редица сектори, като например финансите, здравеопазването, правните услуги, въздухоплаването, транспорта, логистиката и енергетиката, за които често е характерно използването на нови, нововъзникващи технологии — като изкуствения интелект и технологиите на блоковата верига/разпределения регистър — или новаторското използване на съществуващи технологии⁵.

³ Док. 9580/16.

⁴ Док. WK 6474/2017.

⁵ Attrey, A., Leshner, M. and Lomax, C., ‘The role of sandboxes in promoting flexibility and innovation in the digital age’, Going Digital Toolkit Policy Note 2, 2020. (Атри, А., Лешър, М. и Ломакс, К., „Ролята на регулаторните лаборатории за насърчаването на гъвкавостта и иновациите в ерата на цифровите технологии“, Наръчник за цифровизация, Документ за политиките № 2, 2020 г.)

6. ОТБЕЛЯЗВА „Проучването в подкрепа на междинната оценка на принципа на иновациите“, изготвено за Комисията през 2019 г., в което се изтъква необходимостта от подобряване на средата в ЕС, благоприятстваща иновациите, чрез укрепване на подхода на Комисията за разработване на експериментално регулиране, включително регулаторни лаборатории⁶. ОТБЕЛЯЗВА, че в доклада на Комисията за резултатите в областта на науката, научните изследвания и иновациите за 2020 г. се посочва, че ускоряването на технологичното развитие изисква също така по-нетрадиционни подходи към регулирането и политиката, като например регулаторните лаборатории⁷.
7. ОТЧИТА, че в своето съобщение „Стратегия за мястото на МСП в устойчива и цифрова Европа“ Комисията обяви, че ще насърчи държавите членки да разработят предложения за регулаторни лаборатории, като започне пилотен проект⁸. ОТБЕЛЯЗВА, че Комисията, в сътрудничество с Европейското партньорство за блокови вериги, планира създаването на паневропейска регулаторна лаборатория за блокови вериги, която да започне да функционира през 2021/22 г. ОТБЕЛЯЗВА, че генерална дирекция „Подкрепа на структурните реформи“ на Комисията подпомага Европейската банка за възстановяване и развитие при подкрепата на регулаторните лаборатории в Гърция, Естония и Полша⁹.
8. РАЗГЛЕЖДА регулаторните лаборатории като конкретни рамки, които, като осигуряват структуриран контекст за експериментиране, позволяват при целесъобразност изпитването в реална среда на иновативни технологии, продукти, услуги или подходи — понастоящем особено в контекста на цифровизацията — за ограничен период от време и в ограничена част от сектор или област под регулаторен надзор, като гарантират наличието на подходящи предпазни мерки¹⁰.

⁶ https://ec.europa.eu/info/publications/study-supporting-interim-evaluation-innovation-principle_en.

⁷ https://ec.europa.eu/info/publications/science-research-and-innovation-performance-eu-2020_en.

⁸ Док. 6783/20 (COM (2020)103).

⁹ Parenti, R., ‘Regulatory Sandboxes and Innovation Hubs for FinTech’ (Паренти, Р., Регулаторните лаборатории и центровете за иновации в областта на финансовите технологии), Проучване за Комисията по икономически и парични въпроси, Тематичен отдел по политики в областта на икономиката, науката и качеството на живота, Европейски парламент, Люксембург, 2020 г.

¹⁰ Европейска комисия, TOOL #21. Научни изследвания и иновации, Инструментариум за по-добро регулиране; Европейска комисия; Док. 6783/20 (COM (2020)103).

9. РАЗБИРА под клаузи за експериментиране правните разпоредби, които позволяват на органите, натоварени с изпълнението и прилагането на законодателството, да упражняват с оглед на конкретния случай известна гъвкавост по отношение на изпитването на иновативни технологии, продукти, услуги или подходи¹¹. ОТБЕЛЯЗВА, че клаузите за експериментиране често са правното основание за регулаторни лаборатории и вече се използват в законодателството на ЕС и в правните рамки на много държави членки.
10. ИЗТЪКВА, че регулаторните лаборатории могат да предоставят възможност за постигане на напредък в регулирането чрез проактивно натрупване на регулаторен опит, което позволява на регулаторните органи да придобият по-добри регулаторни знания и да намерят най-добрите средства за регулиране на иновациите въз основа на реални доказателства, особено на много ранен етап, което може да бъде особено важно с оглед на голямата несигурност и мащабните предизвикателства, както и при изготвянето на нови политики.
11. ПОДЧЕРТАВА, че регулаторните лаборатории могат да предложат значителни възможности, по-специално за иновации и растеж на всички предприятия, особено МСП, включително микропредприятията и стартиращите предприятия, в промишлеността, в сектора на услугите и други сектори.
12. ПОДЧЕРТАВА, че регулаторните лаборатории и клаузите за експериментиране винаги трябва да зачитат и следва да насърчават прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност, както и на принципа на предпазните мерки. Винаги трябва да се гарантира високо равнище на защита, наред с другото, на гражданите, потребителите, служителите, здравето, климата и околната среда, както и правна сигурност, финансова стабилност, еднакви условия на конкуренция и лоялна конкуренция, а съществуващите равнища на защита трябва да се зачитат.
13. По отношение на клаузите за експериментиране:
- а) НАСЪРЧАВА Комисията да продължи да обмисля възможността за използване на клаузи за експериментиране с оглед на конкретния случай при изготвянето и преразглеждането на законодателството, както и да оценява използването на клаузите за експериментиране при извършването на последващите оценки и проверките за пригодност;

¹¹ Европейска комисия, TOOL #21. Научни изследвания и иновации, Инструментариум за по-добро регулиране; точка 1 относно клаузите за експериментиране, стр. 151.

- б) ИЗТЪКВА, че клаузите за експериментиране могат да бъдат от значение за няколко настоящи и предстоящи законодателни предложения;
 - в) НАСЪРЧАВА Комитета за регулаторен контрол, в рамките на извършваното от него задълбочено разглеждане на оценки на въздействието, други оценки и проверки за пригодност, да продължи да проверява дали се обръща надлежно внимание на въздействието на регулирането върху иновациите, което може да включва, наред с другото, използването на клаузи за експериментиране;
 - г) ИЗТЪКВА СПЕЦИАЛНО намерението си да направи оценка на евентуалното включване на клаузи за експериментиране при обсъждането на законодателни предложения;
 - д) ПРИЗОВАВА Комисията да направи преглед на основните съществуващи клаузи за експериментиране в правото на ЕС;
 - е) ПРИЗОВАВА Комисията да определи области на политиката и правни актове, в които чрез допълнителни клаузи за експериментиране би могло да се допринесе за насърчаване на иновациите и постигане на напредък в регулирането;
НАСЪРЧАВА Комисията да се консултира в това отношение с държавите членки и заинтересованите страни, например чрез платформата „Готови за бъдещето“ или целеви консултации.
14. По отношение на регулаторните лаборатории: ПРИЗОВАВА Комисията да организира, в сътрудничество с държавите членки, обмен на информация и добри практики между държавите членки и самата нея във връзка с регулаторните лаборатории с цел:
- а) да направи преглед на актуалното състояние по отношение на използването на регулаторни лаборатории в ЕС;
 - б) да установи опита по отношение на правното основание, прилагането и оценката на регулаторните лаборатории;
 - в) да анализира начина, по който натрупването на опит посредством регулаторните лаборатории на национално равнище може да допринесе за разработването на политики, основани на факти, на равнище ЕС.

15. ПРИЗОВАВА Комисията да представи доклад за напредъка по този обмен на информация и добри практики във връзка с регулаторните лаборатории, както и за прегледа на съществуващите клаузи за експериментиране в правото на ЕС през първата половина на 2021 г., за да се даде възможност за обсъждането на тези въпроси в работна група „По-добро регулиране“ по време на португалското председателство на Съвета; и да представи окончателните резултати и анализ заедно с практически препоръки относно възможното използване в бъдеще на регулаторни лаборатории и клаузи за експериментиране в ЕС и на равнище ЕС през втората половина на 2021 г., за да се даде възможност за обсъждането на тези въпроси и за предприемане на последващи действия в работна група „По-добро регулиране“ по време на словенското председателство на Съвета.
-